

Sygn. akt I C 813/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 października 2018 roku

Sąd Rejonowy w Grudziądzu Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Marcin Kolasiński

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Magdalena Hausman

po rozpoznaniu w dniu 18 października 2018 roku w Grudziądzu

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) **Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą we W.**

przeciwko **K. N.**

przy udziale interwenienta ubocznego po stronie powodowej (...) **z siedzibą w W.**

o zapłatę

I. uchyla w całości nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Rejonowego w Grudziądzu z 30 grudnia 2011 roku sygn. akt I Nc 3746/11 i oddala powództwo;

II. zasądza od powoda (...) **Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą we W.** na rzecz pozwanego **K. N.** kwotę 30 zł (trzydzieści złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;

III. oddala wniosek interwenienta ubocznego (...) **z siedzibą w W.** o zasądzenie od pozwanego kosztów procesu.

Sygn. akt I C 813/18

UZASADNIENIE

(...) **Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą we W.** wniósł przeciwko **K. N.** pozew o zapłatę kwoty 4.138,70 zł wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP w stosunku rocznym od kwoty 799,70 zł od 11 października 2011 roku do dnia zapłaty, jak też o zasądzenie od pozwanego kosztów procesu. W uzasadnieniu pozwu strona powodowa podniosła, że 5 września 2005 roku udzieliła **K. N.** limitu kredytowego, z którego warunków pozwany nie wywiązał się, w związku z czym zadłużenie stało się w całości wymagalne. Na sumę dochodzoną pozwem składały się kwoty: 799,70 zł tytułem należności głównej, 1.387,19 zł tytułem odsetek naliczonych za okres od 5 września 2005 roku do 10 października 2011 roku oraz 1.951,81 zł tytułem kosztów, opłat i prowizji. Sumy te wynikały z wystawionego wyciągu z ksiąg bankowych powoda.

Nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym z 30 grudnia 2011 roku sygn. akt I Nc 3746/11 sąd orzekł zgodnie z żądaniem pozwu (k. 15).

Od powyższego nakazu zapłaty pozwany **K. N.** 19 stycznia 2018 roku wniósł zarzuty, które uznano za wniesione w terminie (k. 32), zaskarżając orzeczenie w całości i wnosząc o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie na swoją rzecz kosztów procesu. Pozwany podniósł zarzut przedawnienia roszczenia powoda (k. 36-37).

W piśmie procesowym z 4 maja 2018 roku powód poinformował, że sprzedał wierzytelność dochodzoną pozwem na rzecz (...) z siedzibą w W. i wniósł o zawiadomienie nabywcy o toczącym się procesie w trybie art. 196 § 1 k.p.c. (k. 49).

Pismem z 8 maja 2018 roku (...) w W. zgłosiło interwencję uboczną po stronie powodowej, popierając żądanie pozwu i domagając się zasądzenia od pozwanego na swoją kosztów procesu. Zdaniem interwenienta ubocznego, roszczenie dochodzone pozwem nie przedawniło się (k. 51-53).

Na rozprawie 21 czerwca 2018 roku pozwany K. N. wyraził zgodę na wstąpienie interwenienta ubocznego w miejsce powoda (k. 89). Wobec braku reakcji na zobowiązanie sądu, uznano, że zgody takiej nie udzielił powodowy bank (k. 89v).

Postanowieniem z 24 września 2018 roku sąd zawiadomił w trybie art. 196 § 1 k.p.c. (...) w W. o toczącym się procesie, pouczając, że w ciągu 2 tygodni od zawiadomienia może wstąpić do sprawy w charakterze powoda (k. 97). (...) nie wstąpił do niniejszej sprawy w charakterze powoda.

Sąd rozpoznał sprawę w postępowaniu uproszczonym.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 5 września 2005 roku (...) Bank (...) S.A. we W. zawarł z K. N. umowę limitu kredytowego do kwoty 800 zł na okres 1 roku z opcją automatycznego przedłużania umowy o kolejny rok. K. N. nie wywiązał się z umowy z 5 września 2005 roku, w związku z czym pismem z 21 kwietnia 2010 roku bank wypowiedział przedmiotową umowę z 30-dniowym okresem wypowiedzenia. Wypowiedzenie umowy zostało doręczone K. N. 5 maja 2010 roku pod adresem G., ul. (...). Łączna kwota zadłużenia na dzień wniesienia pozwu wynosiła 4.138,70 zł i składały się na nią: 799,70 zł tytułem należności głównej, 1.387,19 zł tytułem odsetek naliczonych za okres od 5 września 2005 roku do 10 października 2011 roku oraz 1.951,81 zł tytułem kosztów, opłat i prowizji.

W dniu 21 maja 2010 roku K. N. wyprowadził i wymeldował się spod dotychczasowego adresu G., ul. (...), a 14 lipca 2010 roku zameldował się pod adresem G., ul. (...).

W dniu 21 grudnia 2011 roku (...) Bank (...) S.A. wniósł przeciwko K. N. pozew w niniejszej sprawie. W dniu 30 grudnia 2011 roku sąd wydał nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym. Korespondencja dla pozwanego w postaci odpisu pozwu z załącznikami oraz odpisem nakazu zapłaty doręczona była pod adres G., ul. (...) i powróciła nieodebrana po dwukrotnym awizie.

Umową przelewu wierzytelności z 22 grudnia 2016 roku (...) Bank (...) S.A. zbył na rzecz (...) w W. wierzytelność przysługującą cedentowi wobec K. N. z tytułu umowy z 5 września 2005 roku.

K. N. dowiedział się o wydaniu nakazu zapłaty 18 stycznia 2018 roku, wskutek podjętych przeciwko niemu czynności komorniczych.

Dowody:

- wyciąg z ksiąg banku (k. 9),
- wypowiedzenie umowy z 21.04.2010 r. wraz z potwierdzeniem odbioru (k. 10-11),
- umowa o przyznanie limitu kredytowego i wydanie karty kredytowej (k. 12, 65-67),
- dokumenty dotyczące zameldowania K. N. (k. 38-40),
- umowa przelewu wierzytelności z 22.12.2016 r. z załącznikami (k. 59-64),
- zawiadomienia dłużnika o przelewie wierzytelności (k. 68, 69),

- przesłuchanie pozwanego K. N. (nagranie rozprawy z 21.06.2018 r. – protokół skrócony na k. 89-89v).

Sąd zważył, co następuje:

Przedstawiony powyżej stan faktyczny ustalony został w oparciu o dokumenty dołączone do pozwu oraz na podstawie przesłuchania pozwanego, które to dowody nie były kwestionowane i stanowiły w pełni wiarygodną podstawę ustaleń faktycznych.

Z uwagi na występujące niewyjaśnione fakty istotne dla rozstrzygnięcia sprawy, a związane z podniesionym przez pozwanego zarzutem przedawnienia roszczenia, sąd dla wyjaśnienia tychże faktów dopuścił z urzędu dowód z przesłuchania stron z ograniczeniem do pozwanego (art. 299 w zw. z art. 302 § 1 k.p.c.).

Ustalony stan faktyczny można było uznać za bezsporny między stronami.

Powód dochodził od pozwanego należności z tytułu umowy o kartę kredytową. Zgodnie z obowiązującym w chwili zawarcia umowy art. 14 ust. 1 ustawy z 12 września 2002 roku o elektronicznych instrumentach płatniczych (tekst jedn. Dz. U. z 2012 r. poz. 1232 ze zm.), przez umowę o kartę płatniczą wydawca karty płatniczej zobowiązywał się wobec posiadacza karty płatniczej do rozliczania operacji dokonanych przy użyciu karty płatniczej, a posiadacz zobowiązywał się do zapłaty kwot operacji wraz z należnymi wydawcy kwotami opłat i prowizji lub do spłaty swoich zobowiązań na rachunek wskazany przez wydawcę.

Sąd uznał za udowodnioną okoliczność, że pozwany nie wywiązał się ze swojego zobowiązania wynikającego z umowy z 5 września 2005 roku, co skutkowało rozwiązaniem umowy i postawieniem zaległości w stan wymagalności. Zresztą pozwany przyznawał fakt niewywiązania się z warunków umowy i nie kwestionował wysokości roszczenia, broniąc się jedynie zarzutem przedawnienia roszczenia dochodzonego pozwem.

W myśl art. 6 ustawy o elektronicznych instrumentach płatniczych, roszczenia z tytułu umowy o elektroniczny instrument płatniczy przedawniają się z upływem 2 lat. Mając na uwadze chwilę zakończenia umowy między powodowym bankiem a pozwanym, tj. 4 czerwca 2010 roku, oraz datę wniesienia pozwu w niniejszej sprawie, tj. 21 grudnia 2011 roku, która to czynność przerwała bieg przedawnienia (art. 123 § 1 pkt 1 k.c.), stwierdzić należało, że roszczenie zgłoszone w pozwie nie uległo przedawnieniu, jeżeli chodzi o należność główną, koszty, opłaty i prowizje oraz odsetki należne za okres 2 lat przed wniesieniem pozwu.

Jednakże, niezbędną przesłanką zasadności powództwa jest posiadanie przez stronę powodową czynnej legitymacji procesowej. Legitymacja procesowa jest uprawnieniem konkretnego podmiotu do wystąpienia z konkretnym roszczeniem przeciwko innemu konkretnemu podmiotowi. Jej brak czy to po stronie powodowej (czynnej), czy też pozwanej (biernej) skutkuje oddaleniem powództwa z uwagi na wniesienie pozwu albo przez nieuprawniony podmiot, albo przeciwko podmiotowi, który nie powinien być w danej sprawie pozwanym. W ocenie sądu, ta pierwsza sytuacja miała miejsce w przypadku pozwu wniesionego przez (...) Bank (...) S.A. Brak legitymacji procesowej sąd bierze przy tym pod uwagę z urzędu, pomimo braku stosownego zarzutu ze strony pozwanego.

Faktem jest, że powodowy bank w chwili wniesienia pozwu bez wątplenia był uprawniony do dochodzenia roszczeń przeciwko pozwanemu z tytułu umowy z 5 września 2005 roku. Ze względu jednak na podanie w pozwie nieaktualnego adresu pozwanego, pod który to adres sąd przesłał korespondencję zawierającą odpisy pozwu i nakazu zapłaty, doręczenie to było nieskuteczne. Chwilą doręczenia pozwu był zatem moment, w którym pozwany dowiedział się o wniesionym pozwie, co nastąpiło dopiero na początku 2018 roku. W razie niedoręczenia pozwu pozwanemu, zawiśnięcie sporu następuje bowiem z chwilą wdania się pozwanego w spór (tak Sąd Najwyższy w wyroku z 14 maja 1966 roku, III PRN 23/66, Lex (...) dla Sądów, czy też Sąd Apelacyjny w Gdańsku w wyroku z 27 maja 2014 roku, V ACA 29/14, Lex (...) dla Sądów). Wcześniej, bo 22 grudnia 2016 roku, powód zbył jednak wierzytelność z tytułu przedmiotowej umowy na rzecz (...) w W., tracąc legitymację procesową czynną na rzecz tego podmiotu jeszcze przed

skutecznym doręczeniem pozwanemu pozwu. W tej sytuacji nie doszło do sukcesji procesowej na podstawie art. 192 pkt 3 k.p.c.

Usunięcie braku legitymacji czynnej po stronie powodowej mogło nastąpić w trybie przewidzianym w art. 196 k.p.c., zgodnie z którym jeżeli okaże się, że powództwo zostało wniesione nie przez osobę, która powinna występować w sprawie w charakterze powoda, sąd na wniosek powoda zawiadomi o toczącym się procesie osobę przez niego wskazaną. Osoba ta może w ciągu dwóch tygodni od doręczenia zawiadomienia wstąpić do sprawy w charakterze powoda. Może również za zgodą obu stron wstąpić na miejsce strony powodowej, która wówczas będzie od udziału w sprawie zwolniona (art. 196 § 2 k.p.c.).

Co prawda art. 495 § 4 k.p.c. stanowi, że przepisów art. 194-196 i art. 198 k.p.c. nie stosuje się do postępowania toczącego się po wniesieniu zarzutów od nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym, to jednak przyjmuje się, że nie dotyczy to przypadków sukcesji procesowej lub podstawienia procesowego, jeżeli te zdarzenia nastąpiły po wydaniu nakazu zapłaty czy wniesieniu zarzutów (tak Sąd Najwyższy w uzasadnieniu uchwały z 24 kwietnia 1972 roku, III PZP 17/70, Lex Omega dla Sądów; jak również P. Telenga, Komentarz do art. 495 k.p.c., uwaga 2, Lex Omega dla Sądów; A. Marciniak, Komentarz do art. 495 k.p.c. pod red. K. Piaseckiego, uwaga 5, SIP Legalis; R. Flejszar, Komentarz do art. 495 k.p.c. pod red. A. Góry-Błaszczkowskiej, uwaga 5, SIP Legalis).

Na gruncie niniejszej sprawy nabywca wierzytelności, reprezentowany przez fachowego pełnomocnika, pomimo stosownego zawiadomienia, nie wstąpił do sprawy jako powód, a jedynie zgłosił interwencję uboczną po stronie powodowej, która – jak już podkreślono – utraciła uprawnienie do dochodzenia roszczenia. Powodowy bank nie wyraził również zgody na wstąpienie interwenienta ubocznego do sprawy w charakterze powoda na podstawie art. 83 k.p.c., według którego za zgodą stron interwenient uboczny może wejść na miejsce strony, do której przystąpił. Zaniechanie dokonania przekształcenia podmiotowego zgodnie z art. 196 k.p.c. skutkowało bezzasadnością powództwa wniesionego i podtrzymywanego przez bank. Nie było przy tym przeszkód, żeby doszło do zmiany statusu interwenienta ubocznego na stronę. Samo wstąpienie nabywcy wierzytelności do sprawy w charakterze interwenienta ubocznego nie usuwało braku legitymacji procesowej powoda i skutkowało oddaleniem powództwa (tak I. Kunicki, Komentarz do art. 196 k.p.c. pod red. A. Góry-Błaszczkowskiej, uwagi 2, 3 i 4, SIP Legalis; M. Uliasz, Komentarz do art. 196 k.p.c., uwaga 2, SIP Legalis; A. Zieliński, Komentarz do art. 196 k.p.c., uwaga 12, SIP Legalis; A. Stempniak, Komentarz do art. 196 k.p.c. pod red. K. Piaseckiego, uwaga 14, SIP Legalis; E. Rudkowska-Ząbczyk, Komentarz do art. 196 k.p.c. pod red. E. Marszałkowskiej-Krześ, uwaga 2, SIP Legalis).

W konsekwencji, wobec stwierdzenia braku legitymacji czynnej po stronie powoda, wydany w postępowaniu nakazowym nakaz zapłaty należało uchylić i powództwo oddalić, o czym sąd orzekł w punkcie I. sentencji wyroku (art. 496 k.p.c.). W obecnym stanie faktycznym, to nabywca wierzytelności posiada legitymację do ewentualnego dochodzenia roszczenia przeciwko pozwanemu.

O kosztach procesu w punkcie II. wyroku orzeczono na zasadzie art. 98 k.p.c. Pozwanemu, jako wygrywającemu sprawę w całości, należał się od powoda zwrot poniesionych kosztów procesu w postaci opłaty od zarzutów od nakazu zapłaty w wysokości 30 zł.

O kosztach procesu poniesionych przez interwenienta ubocznego w punkcie III. wyroku orzeczono na podstawie art. 107 zdanie trzecie k.p.c. W związku z oddaleniem powództwa, brak było podstaw do zasądzenia tychże kosztów od pozwanego na rzecz interwenienta.